

Kijk op de boom. Appels en peren plukken.

De smaakwaliteit van appels en peren hangt voor een belangrijk deel af van het tijdstip waarop ze geplukt worden. Plukt u te vroeg of te laat dan krijgt u minder lekkere vruchten en vruchten die minder goed te bewaren zijn.

Belang van het juiste pluktijdstip

Het is tamelijk eenvoudig om na te gaan of vruchten plukrijp zijn. De kenmerkende kleuring van de vrucht, m.n. het ontstaan van een blos, is een eerste aanwijzing dat de vrucht rijp wordt. Al kan kleuring, afhankelijk van o.a. het aantal zuren, jaarlijks sterk verschillen. Vervolgens kan gekeken worden of de pitjes al bruin worden. De vrucht is echter pas echt plukrijp als ze los gemakkelijk los laat.

Het tijdstip van de pluk heeft grote invloed op de kwaliteit van het fruit. Tijdig geplukt is fruit beter bewaarbaar.

Te vroeg geplukte vruchten zijn niet rijp. Ze zijn niet volgroeid, niet goed op kleur en de steel is vaak gebroken of ontbreekt. Ze zijn zuur en hebben geen aroma. Bij bewaring ervan kunnen problemen voor doen als stip en taai worden. Valfruit en te vroeg geplukt fruit worden zacht en melig en bij bewaring treedt vaak kurkstip op. Deze smakeloze vruchten worden noodrijp genoemd.

Laat plukken heeft als voordeel dat het fruit goed uitgerijpt is, dwz. goed van grootte, kleur en smaak. Maar bij erg laat plukken is er meer kans op vruchtval, overrijpheid en bewaarziektes, zoals vruchtrot.

Bij al te laat plukken is er naast een kortere bewaarduur een grotere kans op meligheid en smakeloosheid na bewaring, terwijl ook afwijkingen als zachtheid, glazigheid, bruinverkleuring van de schil, vruchtvliesbruin en klokhuisbruin kunnen optreden.

Wanneer weet ik of een vrucht plukrijp is?

Vaak denkt men dat als vruchten gaan vallen, of af waaien, dat de vruchten die nog in de kroon hangen al rijp zijn.

Vruchtval is geen signaal dat de het fruit aan de boom al rijp is. Dat hoeft nog niet plukrijp te zijn. Valfruit bestaat vaak uit aangetaste vruchten zoals wormstekige appels en peren. Ook al heeft valfruit een fraaie kleur, het heeft weinig smaak en komt bij bewaring ook niet meer op smaak.

Het bepalen van het juiste pluktijdstip is een kwestie van geven en nemen, omdat de beschikbare tijd en de weersomstandigheden spelbrekers kunnen zijn bij het oogsten op het gewenste ogenblik.

Zomerfruit is direct eetrijp (geschikt voor consumptie) als de vruchten op kleur komen en ze gemakkelijk te plukken zijn. Ze kunnen direct gegeten worden. Bij dit vroege fruit hoeft men niet te wachten tot dat de vruchten volledig rijp zijn. Zomerappels groeien tot het laatste moment door, iets te vroeg of iets laat plukken is nauwelijks een probleem. Bij zomerperen mikt het bepalen van het juiste tijdstip wel veel nauwer. Is men te vroeg, dan zijn ze smakeloos, wacht men iets te lang dan zijn ze al melig. Dit gebeurt bijvoorbeeld met zomerperen, zoals de Noordhollandse Suikerpeer en Goudbal. Als ze beginnen te kleuren zijn ze al melig en eigenlijk oneetbaar.

Herfst- en late appels en peren kunnen het best geplukt worden als ze "plukrijp" zijn (gemakkelijk met steeltje en al los laten), maar ze zijn dan nog niet eetrijp. Op het moment van plukken, als de vruchten plukrijp zijn, zijn de meeste appels en peren vaak nog hard en smakeloos. Ze moeten nog na rijpen. Na enige tijd komt de smaak, het aroma, tot ontwikkeling. De narijptijd is niet voor alle rassen gelijk. Voor zomerrassen als James Grieve en Benoni is dat enkele dagen, bij de late rassen als Cox's Orange Pippin en Jonagold duurt het minstens enkele weken en vaak langer.

Hoe en hoe vaak te plukken

Vruchten mogen nimmer van de boom geschud worden, of met kracht er af getrokken worden. Te hardhandige pluk leidt tot beschadiging en bederf. Een vrucht is pas echt plukrijp als ze gemakkelijk los laat (iets om hoog tillen en tegelijkertijd iets draaien).

Alles moet er niet gelijk af gehaald worden. Vooral bij zomerrassen en rood gekleurde (geblosd) rassen is een keer of drie doorplukken het beste. Vruchten worden namelijk niet allemaal tegelijk rijp. Eerst worden, als ze gemakkelijk los laten, de best gekleurde vruchten geplukt, de andere vruchten die nog stevig aan de takken vast zitten kunnen beter later geplukt worden.

Jan Veel